

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

Kódszám:
.....

2020. október 10.

**Curie Környezetvédelmi Emlékverseny 2019/2020.
Országos döntő
7-8. évfolyam**

Miután megoldottátok a feladatalapot, a helyes válaszok betűjelét másoljátok át a tesztcsikra nyomtatott nagybetűvel, és azt kell majd leadnotok a zsűrinek.

A tesztcsikon nem szabad javítani!

A meg nem oldott feladatok, a helytelen válaszok és az átjavított megoldások 0 pontot érnek.

A feladatok megoldására 60 perc áll rendelkezésre.

Jó munkát, sok sikert kívánunk!

I. feladat

10 pont

Igaz–hamis

- ..... 1. Bartók Béla nevéhez fűződik az alábbi kijelentés. „A zene mindenkié.”
- ..... 2. A fokozottan védett Ariadne-barlangrendszer a Pilisben található.
- ..... 3. Pál-völgyi-barlangrendszer hazánk leghosszabb barlangja.
- ..... 4. Gróf Széchenyi István a Tisza című munkájában, Magyarország polgári átalakulásának gazdasági-társadalmi programját foglalta össze.
- ..... 5. József nádor egykori kastélykertje jelenleg a MTA Nemzeti Botanikus Kertje.
- ..... 6. A dobostortából már Ferenc József és Erzsébet királyné is evett.
- ..... 7. I. Ferenc József uralkodó nemességet és a csantavéri előnevet adományozta Törley Józsefnek.
- ..... 8. A Herz Classik téliszalámi azért „téli”, mert, sokáig kizárólag télen készült.
- ..... 9. Az Ipoly Nagymarosnál ömlik a Dunába.
- ..... 10. Jane Goodall a Sas-hegyen 3 darab tatár juharfát ültetett.

II. feladat

10 pont

Többszörös választás. A feltett kérdésre, állításra négy válaszlehetőség van.

„A” ha az 1., 2. és 3. válasz helyes

„B” ha az 1. és 3. válasz helyes

„C” ha a 2. és 4. válasz helyes

„D” ha mind a négy válasz helyes

1.) Halasi csipke .....

- 1. Védjegye három egymáson keresztbe fektetett hal.
- 2. A magyar diplomáciai protokoll ajándéklistáján szerepel.
- 3. II. János Pál pápa is kapott.
- 4. A csipkét műszálas vagy természetes alapanyagú cérnával készítik.

- 2.) Hungarikum, amely egyben a világörökség része is. ....
1. Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete
  2. Hollókő Ófalú és táji környezete
  3. Pécsi ókeresztény sírkamrák
  4. Hortobágyi Nemzeti Park
- 3.) Mit jelent az örökzöld-gazdálkodás? .....
1. Fakitermelések során csak kisebb facsoportokat vágják ki.
  2. Folyamatosan megtalálhatóak a facsometék és az idős fák is.
  3. Vegyes korú, elegyes erdő.
  4. Az elhalt törzseket elszállítják.
- 4.) Természetvédelmi szempontú gyephasználat (kezelés) .....
1. Búvások meghagyása.
  2. Kaszálásnál láncos vadriasztó használata.
  3. Kíméletes legeltetés.
  4. Magas tarló meghagyása.
- 5.) Mi veszélyezteti a Duna-Ipoly Nemzeti Park Duna menti keményfaligeteit? .....
1. A talajvízszint süllyedése.
  2. A Duna partján folyó aranymosás.
  3. A Dunán felépített bösi vízlépcső.
  4. A Duna menti kerékpározás.
- 6.) A környezettudatosan vásárló család a Dömösi Zöld Forgatagon mit vásárol? .....
1. Műanyag csillámpónt
  2. Fajátékot
  3. Műanyag vízpisztolyt
  4. Kézműves lekvárokat
- 7.) A sas-hegyi tölgyes – kiemelkedve kertvárosi környezetéből – őshonos erdei fajával a nagy biológiai sokféleséggel rendelkező szárazföldi élőhelyeink közé tartozik. Mi veszélyezteti a fennmaradását? .....
1. özönnövények terjeszkedése
  2. az emberi jelenlét
  3. a cserjék elszaporodása
  4. májusi orgona, fehér akác, mahónia, óriás japánkeserűfű terjedése
- 8.) Mi veszélyezteti a Pál-völgyi- és a Szemlő-hegyi-barlangot? .....
1. A közeli állattartó telepek intenzív működtetése.
  2. A felszíni terület nagyfokú beépítése.
  3. A hegyikerékpározás.
  4. A közmű-meghibásodás okozta szennyezés.
- 9.) Hungarikum védjegy .....
1. Korona forma
  2. A tetején középen piros színű, jobbra dőlt kereszt.
  3. A „hungarikum” szó csupa nagybetű
  4. „hun” zöld, „garikum” piros színű

10.) Fröccs .....

1. Magyarország az őshazája
2. Bor és szikvíz párosítása.
3. A legendás Aranycsapat kedvenc itala a kisfröccs volt.
4. Ásványvízzel is készítik a fröccsöt.

III. feladat

12 pont

A. Börzsöny

B. Pilis

C. Visegrádi-hegység

D. Duna

E. Ipoly

- ..... 1. Dunakanyar felett emelkedő vulkanikus eredetű hegyvonulat.
- ..... 2. Dunántúli-középhegység legkeletibb tagja.
- ..... 3. Legmagasabb csúcsa a Csóványos.
- ..... 4. Két ország határán húzódó ramsari terület.
- ..... 5. A Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz a Göd és Esztergom közötti szakaszon lévő területek tartoznak.
- ..... 6. Az elnevezése szláv eredetű, és kopasz fejtetőt jelent.
- ..... 7. Hazánkban csak itt található a pirosló nádtippan.
- ..... 8. Az évszázadok során a pálosok és a ciszterci rend is épített itt kolostort.
- ..... 9. A Börzsönytől a Duna választja el.
- ..... 10. Európa második legnagyobb vízfolyása.
- ..... 11. Itt található Magyarország egyik legnépszerűbb, legtöbbet látogatott szurdokvölgye a Rám-szakadék.
- ..... 12. Hazánk legszeszélyesebb folyója.

IV. feladat
TOTÓ

12 pont

1. A 2020-as év madara.
a. füleskuvik   b. erdei fülesbagoly   c. uráli bagoly
2. Melyik hungarikumhoz köthetők a következő fogalmak?
kőhodály, barlanglakások, lyukpince, bújók
a. Kaptárkövek és a Bükkaljai kőkultúra
b. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai
c. Torockó épített öröksége
3. 1999-ben Torockó kapta meg ezt a jelentős európai építészeti díjat.
a. Európai Építészeti Díj
b. Európai Építészeti Örökség-díjat
c. Európai Unió Europa Nostra-díj
4. Melyik állatot telepítették be az 1970-es években, mely jelentős károkat okoz az erdő növényvilágában és a talajeróziót is fokozza?
a. dámszarvas   b. muflon   c. európai hód

5. Hatalmas erdőirtást akadályozott meg Mária Terézia azzal a rendeletével, hogy ennek az anyagnak az előállítását korlátozta. Melyik volt ez?
a. égetett mész   b. faszén   c. hamuzsír
6. Gánt határában kezdődött meg Magyarországon a bauxitbányászat, amiből az alumíniumot előállítják. Az alumíniumgyártás mellékterméke egészség- és környezetkárosító. Melyik a felsoroltak közül?
a. vörösiszap   b. cianid tartalmú szennyvíz   c. radioaktív fűtőelemek
7. Egy könyvében így emlékezik a tájról: "A Sárrét ... sokfélét jelentett. Háborítatlan pusztaságot, rejtelmes ingoványt, vízimadarak titokzatos, vadregényes világát ... sok-sok vadlibát, tarka-barka vadrecét, cifra fűttyű cankófélék feljebb-alább tilinkózó társaságát...". Ki volt e sorok írója?
a. József főherceg   b. gróf Széchenyi Zsigmond   c. József nádor
8. Szomolya határában emelkedő kaptárkő neve:
a. Bábaszéke   b. Ördögszéke   c. Királyszéke
9. Pilisszentkereszt közelében található az első magyar ciszterci kolostor és apátság romjai. Itt temették el II. András első feleségét Meráni Gertrúdot, akit a környéken gyilkoltak meg. Melyik dráma és opera örökítette meg ezt a történetet?
a. Bánk Bán   b. Hunyadi László   c. Bátor Mária
10. Melyik hungarikumra jellemzőek a következő kifejezések?
sallang, szügyellő, farmatring, dolmány, mente
a. a magyar tanya   b. a Magyar Huszár   c. solymászat, mint élő emberi örökség
11. Jane Goodall meglátogatta 2019-ben a Sziget Fesztivált, és fát ültetett a Sas-hegyen. Mi a fő kutatási területe?
a. Trópusi esőerdők   b. Főemlősök   c. Tengerek, óceánok élővilága
12. „A királyok bora és a borok királya” („Vinum regum - rex vinorum”). Hol készül?
a. Badacsony   b. Eger   c. Tokaj

V. feladat

6 pont

Egészítsd ki a szöveget az alatta felajánlott 3 válaszlehetőség közül az odaillo szóval vagy számmal!

A HÉVÍZI-TÓ ÉS A TRADICIONÁLIS HÉVÍZI GYÓGYÁSZAT

„A források vízhozama napi **1.** ..... millió liter, így a teljes vízkészlete **2.** ..... - naponta kicserélődik. Ez a tó különleges képződmény, hiszen ellentétben a többi melegvizet tóval - amelyek általában vulkanikus eredetű helyeken, agyag- vagy sziklatalajban vannak - a Hévízi-tó, **3.** ..... forrástól. A környezeti hatások következtében a tó vize állandó áramlásban van, amely jótékonyan hat a szervezetre, a fürdőzőt állandó, enyhe masszázsból részesíti. A tó gazdag ásványianyag tartalmú forrása abból a 38 méter mélyen található **4.** ..... fakad, ahol több tízezer éves meleg és hideg karsztvizek keverednek egymással.

A feltörő karsztvíz hőmérsékletének, vízminőségi összetételének köszönhetően a tó vizét régóta használják gyógyászati célokra is. Az első **5.** .... épített fürdőházat **6.** .... -ben Festetics György, a keszthelyi Georgikon alapítója építtette.”

- 1.** a. 45
b. 35
c. 25

- 2.** a. három
b. négy
c. öt

- 3.** a. tőzegmedrű
b. agyagmedrű
c. iszapmedrű

- 4.** a. forrásból
b. árokból
c. barlangból

- 5.** a. oszlopokra
b. farönkökre
c. tutajokra

- 6.** a. 1772
b. 1774
c. 1872